

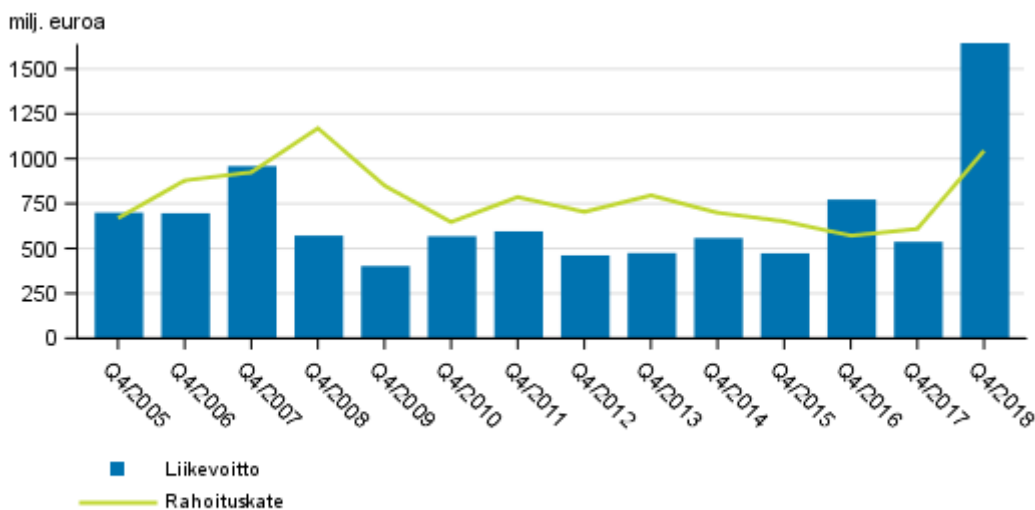
Luottolaitosten tilinpäätökset

2018, 4. vuosineljännes

Suomessa toimivien pankkien liikevoitto oli 1,9 miljardia euroa vuoden 2018 viimeisellä neljänneksellä

Suomessa pankkitoimintaa harjoittavien luottolaitosten rahoituskate oli vuoden 2018 neljännellä neljänneksellä 1044 miljoonaa euroa ja liikevoitto 1861 miljoonaa euroa. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen luottolaitosten tilinpäätöstilastosta.

Suomessa toimivien pankkien rahoituskate ja liikevoitto 4. neljännes 2005-2018, milj. euroa

Korkotuotot ja korkokulut

Suomessa pankkitoimintaa harjoittavien luottolaitosten korkotuottoja kertyi vuoden 2018 neljännellä neljänneksellä 3,4 miljardia euroa. Korkokulut puolestaan olivat 2,4 miljardia euroa. Näiden erotuksena laskettava rahoituskate oli noin miljardi euroa. Suhteessa vuoden takaiseen neljännekseen pankkiryhmistä rahoituskatetta kasvattivat eniten suomalaiset liikepankit. Tähän vaikutti kuitenkin merkittävästi Suomen pankkisektorilla vuoden 2018 neljännellä neljänneksellä tehty suuri yritysjärjestely.

Hallintokulut

Hallinnon kulut ovat merkittävä kuluerä Suomessa toimiville pankeille. Hallinnon kuluja pankeilla oli neljännellä neljänneksellä 1,5 miljardia euroa. Palkat ja palkkiot olivat hallinnon kuluista 806 miljoonaa euroa eli 53,7 prosenttia. Palkkojen ja palkkioiden osuus hallinnon kuluista kasvoi 11 prosenttiyksikköä vuoden takaisesta neljänneksestä.

Liikevoitto

Liikevoitto eli voitto jatkuvista toiminnoista ennen veroja oli 1,9 miljardia euroa vuoden 2018 neljännellä neljänneksellä. Liikevoittoa kasvattivat erityisesti kasvaneet korko- ja palkkiotuotot. Merkittävän yritysjärjestelyn takia vuoden 2018 neljännen neljänneksen liikevoitto on huonosti vertailtavissa aiempien ajanjaksojen liikevoittoon.

Tase

Pankkien taseiden yhteenlaskettu arvo oli 661 miljardia euroa. Tästä oman pääoman osuus oli keskimäärin 6,7 prosenttia eli 44 miljardia. Suurin oman pääoman osuus taseesta oli osuuspankkien yhteenliittymän jäsenpankeilla, noin 12,4 prosenttia ja pienin ulkomaalaisilla pankeilla, noin 0,6 prosenttia. Keskimäärin kaikkien Suomessa toimivien pankkien oman pääoman osuus taseen loppusummasta nousi 1,7 prosenttiyksikköä vuoden takaisesta. Pankkisektorilla tehty suuri yritysjärjestely vaikutti merkittävästi pankkien yhteenlaskettuun taseeseen ja oman pääoman määrään.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomessa toimivien pankkien tuloslaskelma 1.1.- 31.12.2018, 1 000 euroa.....	4
Liitetaulukko 2. Suomessa toimivien pankkien tase 1.1.- 31.12.2018, 1 000 euroa.....	6

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Suomessa toimivien pankkien korkotuotot ja palkkiotuotot, 4. neljännes 2005-2018, milj. euroa.....	8
Liitekuvio 2. Suomessa toimivien pankkien liikevoitto, neljänneksittäin 2009-2018, milj. euroa.....	8
Laatuseloste: Luottolaitosten tilinpäätökset.....	9

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomessa toimivien pankkien tuloslaskelma 1.1.- 31.12.2018, 1 000 euroa

	1.1.- 31.12.2018				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Korkotuotot	4 103 114	1 812 130	876 207	206 967	6 998 418
(Korkokulut)	3 057 853	1 008 258	73 005	31 968	4 171 084
RAHOITUSKATE	1 045 261	803 872	803 202	175 000	2 827 334
(Kulut vaadittaessa takaisinmaksettavasta osakepääomasta)	..	..	..	..	..
Osinkotuotot	230 190	..	267 700	8 247	506 649
Palkkiotuotot	948 983	1 000 857	474 182	122 308	2 546 330
(Palkkiokulut)	309 336	160 721	53 450	20 652	544 158
Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaamiseen pois taseesta liittyvät voitot tai (-) tappiot, kun niitä ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina ja -velkoina, netto	47 309	12 162	854	4 197	64 522
Voitot tai (-) tappiot kaupankäyntiä varten pidettävistä rahoitusvaroista ja -veloista, netto	639 794	31 348	5 896	..	677 038
Voitot tai tappiot kaupankäyntirahaston ulkopuolisista rahoitusvaroista, jotka on pakko arvostaa käypään arvoon tulosvaikutteisesti, netto	-113 665	..	-3 265	-27 984	-144 345
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyvät voitot tai (-) tappiot, netto	226 341	..	-2 495	..	223 791
Voitot / (-) tappiot suojauslaskennasta, netto	108 707	..	..	-109	98 105
Kurssierot [voitto / (-) tappio], netto	-488 430	11 646	13	107	-476 664
Voitot tai (-) tappiot, jotka liittyvät rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien kirjaamiseen pois taseesta, netto	..	550	397	992	..
Liiketoiminnan muut tuotot	196 690	201 107	62 814	17 676	478 287
(Liiketoiminnan muut kulut)	85 672	17 906	181 254	44 732	329 564
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ, NETTO	2 445 543	1 873 432	1 374 609	235 050	5 928 634
(Hallinnon kulut)	1 421 442	1 281 055	745 725	162 086	3 610 309
josta: (Henkilöstökulut)	813 398	579 237	283 305	75 933	1 751 872
josta: (Muut hallintokulut)	608 044	701 819	462 421	86 153	1 858 437
(Poistot)	139 189	54 078	28 300	10 044	231 612
Tehdyistä muutoksista johtuvat voitot tai (-) tappiot, netto	..	..	..	..	..
(Varaukset / (-) varausten peruutukset)	13 663	65	-597	-1 177	11 955
(Rahoitusvarojen arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruuntuminen, kun niitä ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina)	63 206	16 368	48 936	7 061	135 571
(Tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyhtiöihin tehtyjen sijoitusten arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruutus)	..	..	..	..	..
(Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvonalentuminen tai (-) arvonalentumisen peruutus)	28 204	..	46 772	..	81 182
Tuloslaskelmaan kirjattu negatiivinen liikearvo	..	..	..	..	..

	1.1.- 31.12.2018				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Voiton tai (-) tappion osuus sijoituksista tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyhtiöihin	..	..	..	..	1 181 242
Voitto tai (-) tappio myytävänä olevista pitkäaikaisista omaisuuseristä ja luovutettavien erien ryhmistä, jotka on luokiteltu myytäväksi mutta joita ei voida pitää lopetettuina toimintoina	..	..	..	..	..
VOITTO TAI (-) TAPPIO JATKUVISTA TOIMINNOISTA ENNEN VEROJA	2 130 378	543 615	505 472	56 793	3 236 259
(Verokulut tai (-) -tulot, jotka liittyvät jatkuvista toiminnoista johtuviin voittoihin tai tappioihin)	433 781	91 924	125 111	24 440	675 256
VOITTO TAI (-) TAPPIO JATKUVISTA TOIMINNOISTA VEROJEN JÄLKEEN	1 696 597	451 692	380 360	32 353	2 561 003
Voitto tai (-) tappio lopetetuista toiminnoista verojen jälkeen	..	..	..	..	..
KOKO VUODEN VOITTO TAI (-) TAPPIO	1 696 597	451 692	380 360	32 353	2 561 003

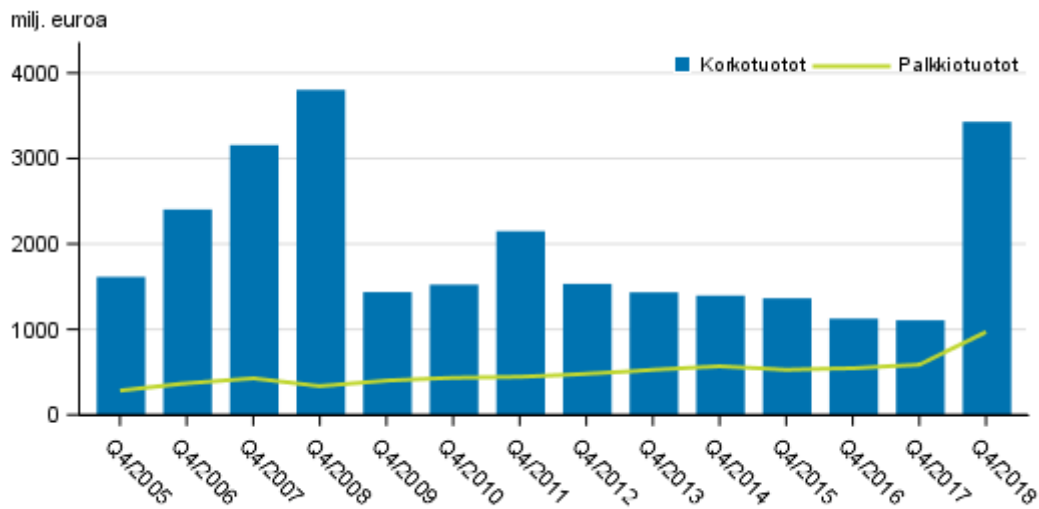
Liitetaulukko 2. Suomessa toimivien pankkien tase 1.1.- 31.12.2018, 1 000 euroa

	1.1.- 31.12.2018				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
VASTAAVAA	.	.	.	.	.
Käteinen, kassan saldot keskuspankeissa ja muut vaadittaessa maksettavat talletukset	59 618 827	33 925 371	1 159 346	677 607	95 381 150
Kaupankäyntiä varten tarkoitetut rahoitusvarat	81 320 796	1 112 112	90 600	..	82 523 508
Kaupankäyntivaraston ulkopuoliset rahoitusvarat, jotka on pakko arvostaa käypään arvoon tulosvaikutteisesti	26 022 201	..	241 004	554 304	26 867 690
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	..	..	..	..	543 874
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat	47 599 502	..	6 133 364	1 023 745	54 758 980
Jaksotettuun hankintamenuun arvostettavat rahoitusvarat	240 576 356	36 052 080	70 844 310	9 289 531	356 762 276
Johdannaissovimukset - suojauslaskenta	2 375 242	..	93 305	52 483	2 521 030
Suojauskohteiksi hyväksyttävien erien käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa	..	..	..	..	..
Sijoitukset tytäryrityksiin, yhteisyrityksiin ja osakkuusyrityksiin	14 376 636	..	16 079	10 056	14 622 624
Aineelliset hyödykkeet	367 015	30 879	633 477	122 380	1 153 751
Aineettomat hyödykkeet	2 522 207	8 842	7 436	32 997	2 571 482
Verosaamiset	411 948	55 050	40 485	9 171	516 654
Muut varat	21 888 760	507 472	65 992	48 716	22 510 940
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja luovutettavien erien ryhmät	..	..	..	..	..
VARAT YHTEENSÄ	497 476 790	72 183 385	79 325 397	11 820 989	660 806 560
VASTATTAVAA	.	.	.	.	.
Kaupankäyntiä varten tarkoitetut rahoitusvelat	71 261 069	..	61 879	..	72 406 305
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	..	..	..	..	3 489 915
Jaksotettuun hankintamenuun kirjatut rahoitusvelat	370 388 388	69 269 017	67 199 130	10 317 622	517 174 157
Johdannaissovimukset - suojauslaskenta (velat)	884 326	..	85 421	..	971 446
Suojauskohteiksi hyväksyttävien erien käyvän arvon muutokset korkoriskin portfoliosuojauksessa	581 695	..	..	39 039	620 738
Varaukset	826 406	18 449	10 750	1 359	856 964
Verovelat	488 117	61 940	5 416	4 126	559 599
Vaadittaessa takaisinmaksettava osakepääoma	..	..	..	..	..
Muut velat	16 649 991	1 029 590	2 215 832	396 294	20 291 707
Myytävänä oleviksi luokiteltuihin luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat	..	..	..	..	..
VELAT YHTEENSÄ	464 283 732	71 748 528	69 578 432	10 760 139	616 370 831
Pääoma	4 852 117	..	3 657 338	123 643	8 660 079
Rahasto, johon ylikurssi kirjataan	558 792	..	..	..	569 112

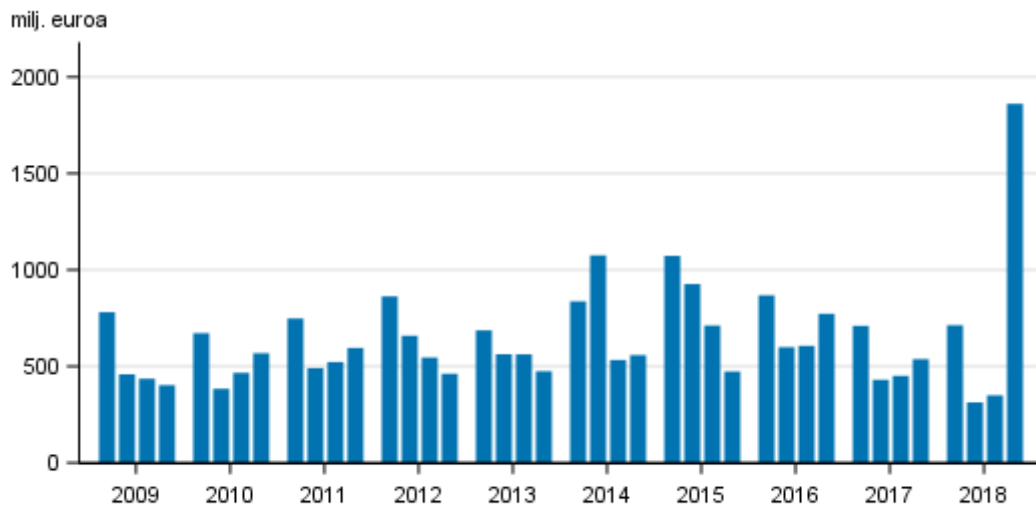
	1.1.- 31.12.2018				
	Liikepankit	Ulkomaiset pankit	Osuuspankit yhteensä	Säästöpankit yhteensä	Pankit yhteensä
Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit (muu kuin pääoma)	..	..	..	..	..
Muu pääoma	119 301	..	..	..	119 825
Kertyneet muun laajan tuloksen erät	-6 037	..	56 866	8 273	56 594
Kertyneet voittovarot	24 399 759	177 467	3 567 386	518 820	28 663 431
Uudelleenarvostusrahastot	..	..	..	..	..
Muut rahastot	824 089	..	2 085 015	367 497	3 276 640
(-) Omat osakkeet	..	..	..	..	..
Emoyrityksen omistajille osoitettava voitto tai tappio	1 696 597	258 934	380 360	32 353	2 368 245
(-) Väliosingot	..	..	..	..	..
Vähemmistön osuudet [määräysvallattomien omistajien osuudet]	..	..	..	..	..
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	33 193 058	434 857	9 746 965	1 060 850	44 435 730
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	497 476 790	72 183 385	79 325 397	11 820 989	660 806 561

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Suomessa toimivien pankkien korkotuotot ja palkkiotuotot, 4. neljännes 2005-2018, milj. euroa

Liitekuvio 2. Suomessa toimivien pankkien liikevoitto, neljänneksittäin 2009-2018, milj. euroa

Laatuseloste: Luottolaitosten tilinpäätökset

1. Tilastotietojen relevanssi

Luottolaitosten tilinpäätöstilasto kuvaa Suomessa toimintaa harjoittavien luottolaitosten sekä suomalaisten luottolaitosten ulkomaisten sivukonttorien toiminnan kehitystä. Tilasto sisältää tuloslaskelman ja taseen, joissa eritellään luottolaitosten tilinpäätösten keskeisimpiä virta- ja varantosuureita.

Tilaston tulkinnan kannalta on tärkeää huomata, että luottolaitoksia ei tarkastella tilastossa konserneina vaan itsenäisinä instituutioina. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että neljännesvuosittaiset tuloslaskelmatiedot esitetään tilastossa yleensä kumulatiivisina. Siten alkuvuonna lopettaneiden luottolaitosten tuloslaskelmat ovat tilastossa mukana kyseisen vuoden loppuun asti. Koska tase kuvaa tietyn hetken varoja ja velkoja, tasetietoja ei voida esittää kumulatiivisina, vaan tase kertoo kunkin neljänneksen päätöspäivän tilanteen. Lopettaneet luottolaitokset putoavat siis pois tilastossa esitettävästä taseesta heti lopettamista seuraavalla neljänneksellä. Tästä erosta johtuen tuloslaskelman tilikauden voitto ei välttämättä täsmää täysin taseen tilikauden voittoon.

Tiedonkeruun määrittelyvaiheessa on huomioitu mm. Euroopan kansantalouden tilinpitoasetuksen, nk. FISIM-asetuksen, neljännesvuosittaisen rahoitustilinpidon, alueellisen panos-tuotoksen sekä EU:n rakennetilastoasetuksen luottolaitosliitteen edellyttämät tiedot. Lisäksi osa kerättävistä tiedoista toimii Finanssivalvonnan valvontatoimen pohjana.

Käytetty tilinpäätöskaava perustuu valtiovarainministeriön asetukseen luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä sekä Finanssivalvonnan em. asetusta täydentävään määräykseen. Tiedot kerää Finanssivalvonta kaikilta Suomessa toimivilta pankeilta sekä muilta luottolaitoksilta ml. ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa.

Tiedonantovelvollisuus perustuu Tilastolakiin (280/2004/14§) sekä Finanssivalvonnasta annettuun lakiin (878/2008/18§ ja 60§) ja valtiovarainministeriön asetukseen.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tiedot kerätään kokonaistutkimuksena suorana tiedonkeruuna kaikilta Suomessa toimivilta pankeilta sekä muilta luottolaitoksilta ml. ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit Suomessa. Tiedot kerätään sähköisesti.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston laatu on hyvä. Tilasto perustuu luottolaitosten kirjanpitoon. Aineistolle tehdään tarkastusvertailuja luottolaitosten julkaistuihin tilinpäätöksiin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tarkat julkaisupäivät näkyvät tämän sivuston kohdassa "Tulevat julkistukset".

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilasto julkaistaan verkkojulkaisuna Tilastokeskuksen sivuilla. Vuoden 2008 loppuun asti tiedot julkaistiin myös osana Rahalaitokset painojulkaisua.

Tuloslaskelma- ja tasetietojen aikasarjat ovat saatavilla vuodesta 1999 alkaen tilaston verkkosivulla tietokantatalukkona. Lisäksi Tilastokeskus tuottaa pyynnöstä muita aikasarjoja luottolaitosten liiketoimintaa kuvaavista luvuista.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2018 alussa useimmat aikasarjat katkeavat tilinpäätöskäavan muutoksen takia, kun FINREP-raportoinnissa otettiin käyttöön uusi IFRS 9 -tilinpäätösstandardi. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut luottolaitosten tilinpäätökset on saatavissa vuosilta 1995-2004, 2005-2013 ja 2014-2017.

Vuoden 2016 kolmannella neljänneksellä Luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston liite- ja tietokantataulut on muutettu vastaamaan paremmin Finanssivalvonnan FINREP-tiedonkeruulomakepohjaa. Muutokset ovat pieniä, eivätkä juurikaan vaikuta Luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston vertailukelpoisuuteen aikaisempiin neljänneksiin nähden.

Vuoden 2016 toisesta neljänneksestä lähtien Finanssivalvonnan FINREP-raportoinnista poistettiin liitetietotaulukoita. Muutoksen vaikutuksesta luottolaitosten tilinpäätökset -tilaston Liitetaulukoita 3, 4 ja 5 (Kotimaisten talletuspankkien korkotuottojen ja -kulujen erittely, palkkiotuottojen ja -kulujen erittely sekä hallintokulujen erittely) ei ole saatavilla. Jäljelle jääneet FINREP-tilaukukset muuttuivat jonkin verran. Muutokset eivät aiheuttaneet merkittäviä muutoksia luottolaitosten tilinpäätökset -tilastoon ja vertailukelpoisuus aikaisempiin neljänneksiin pääosin säilyi.

Vuoden 2014 alussa aineiston tietosisältö muuttui Finanssivalvonnan FINREP-raportoinnin myötä. Tästä johtuen aikasarjat osin katkeavat eivätkä tiedot ole täysin vertailukelpoisia aiempiin vuosiin verrattuna. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut tiedot on saatavilla vuosista 2005-2013 ja 1995-2004.

Vuoden 2005 alussa useimmat aikasarjat katkeavat tilinpäätöskäavan muutoksen takia. Silloin otettiin käyttöön luottolaitosten tilinpäätösraportoinnissa uusi IAS/IFRS-tilinpäätösstandardi. Tätä ennen yhtenäisellä tilinpäätöskäavalla tuotetut tilinpäätöstilastot luottolaitoksista on saatavissa vuosilta 1995-2004. Vuodesta 1974 vuoteen 1995 tuotettiin tilinpäätösjulkaisuja luottolaitoksista siten, että rahoitusyhtiöt ja luotto-osakeyhtiöt eivät sisällyneet yhtenäistettyyn kehikkoon. Nämä eivät vielä olleet yhtenäisen luottolaitoslainsäädännön piirissä. Ennen vuotta 1974 kustakin pankkiryhmästä tuotettiin erillinen julkaisu, joiden sisällöt poikkesivat jossakin määrin toisistaan myös tilinpäätöskäavan osalta. Tilastokeskus on julkaissut ns. pankkitilastoja vuoden 1970 tiedoista alkaen kaikista pankkiryhmistä. Pankkitilastojen taival alkoi vuoden 1868 säästöpankkitalastosta, joka oli säästöpankkien tarkastajan kertomus säästöpankkien tilasta ja hoidosta.

Lopettaneiden yritysten käsittelyä muutettiin tilaston tuloslaskelmatietojen osalta kolmannella neljänneksellä 2007. Muutos toteutettiin takautuvasti vuoden 2006 alusta alkaen. Aiemmin lopettaneet yritykset putosivat välittömästi lopettamisen jälkeen pois tuloslaskelmatilastosta. Nyt lopettaneiden luottolaitosten tiedot lasketaan mukaan kumulatiiviseen tuloslaskelmatilastoon aina lopettamisvuoden viimeiseen neljännekseen asti. Muutos ei vaikuta tasetietoihin. Muutos parantaa peräkkäisten neljännesten vertailua vuoden sisällä.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilasto on tuotettu vallitsevan tilinpäätösstandardin mukaisesti ja on vertailukelpoinen muihin luottolaitosten tilinpäätöstilastoihin nähden. Tilastossa luottolaitoksia tarkastellaan itsenäisinä instituutioina, ei konserneina.

Lisätietoja

Antti Suutari 029 551 3257

Jarkko Kaunisto 029 551 3551

Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

rahoitusmarkkinat@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Luottolaitosten tilinpäätökset, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-372X (pdf)